

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

I Rigsdagssamlingen 1909—10 forelagde Indenrigsministeren den 19. November i Folketinget „Forslag til Lov om en midlertidig Omlægning af Folketingsvalgkredsene samt om Indførelse af Omvalg“. Forslaget var formet som Ændringer i Lov af 7. Februar 1901 om Valgene til Rigsdagen og gik ud paa at forhøje Antallet af Valgkredse til 127; 7 af de nye Kredse tilfaldt København og Københavns Amt (Frederiksberg) og 6 nye Kredse fordeltes med 1 til Vejle Amt, 1 til Aarhus Amt, 2 til Aalborg Amt, 1 til Hjørring Amt og 1 til Ribe Amt; i de øvrige Amter var med nogen Omlægning mellem Kredsene det hidtil værende Kredsantal bevaret.

Under Folketingets Behandling af dette Forslag i Samlingen 1909—10 skete der nogle mindre Ændringer med Hensyn til Folketingskredsene, hvorefter Tallet forhøjedes med 2 til 129, idet der tillagdes København og Københavns Amt yderligere 1 Kreds og Viborg Amt 1 Kreds. Et Mindretal i det om Lovforslaget i Folketinget nedsatte Udvalg foreslog derhos, at de af Regeringen fremsatte Ændringer i Valgloven, der var en Følge af Bestemmelserne om Omvalg, i en lidt ændret Skikkelse indarbejdedes i denne, og endelig, at der til det samlede Forslag føjedes en Bestemmelse om, at Valgloven med tilhørende ny Kredsinddeling skulde „komme første Gang til Anvendelse ved Valg efter at Rigsdagen er opløst i Henhold til Grundlovens § 95“, dog med det Forbehold, at „vedtages den ny Grundlovsbestemmelse, hvorom Opløsningen gælder, ikke paa den nyvalgte ordentlige eller overordentlige Rigsdag i uforandret Skikkelse, eller stadfæstes den ikke af Kongen“, skulde Valgloven af 7. Februar 1901 med tilhørende Inddeling af Folketingskredsene paa ny træde i Kraft. Det saaledes af et Mindretal stillede Ændringsforslag vedtoges i Folketinget den 15. April 1910 som „Forslag til Lov om Valgene til Rigsdagen“, samtidig med Vedtagelse af et „Forslag til Forandring af Grundlovens §§ 30, 31, 32 og 37“. Disse to Forslag, der ikke kom til Behandling i Landstinget, blev, efter at der var afholdt Valg til Folketinget i Maj 1910, af Regeringen forelagt det nyvalgte Folketing i Samlingen 1910—11, i alt væ-

sentligt i den samme Skikkelse, hvori det var vedtaget i den foregaaende Samling. Forslagene vedtoges med nogle mindre Ændringer i Folketinget ved tredje Behandling den 7. Marts 1911 og blev efter en første Behandling i Landstinget henvist til Udvalg, der ikke afgav nogen Betænkning. I den derefter følgende Samling (1911—12) forelagde Regeringen paa ny begge de nævnte Lovforslag i Landstinget, hvor de efter en første Behandling henvistes til Udvalg, der under 18. Maj 1912 afgav Betænkninger; Forslagene kom dog ikke til anden Behandling i Landstinget.

Som det heraf vil fremgaa, har Valglovsforslaget med dertil hørende Inddeling af Folketingsvalgkredsene i Overensstemmelse med Folketingets Vedtagelse den 15. April 1910 været knyttet til det samtidigt foreliggende Forslag om Forandringer i Grundloven, idet dog Grundlovsforslagets Bestemmelser om Forandringerne i Valgretsbetingelserne ved Folketingsvalg *ikke* vare medoptagne i Valglovsforslaget under Hensyn til, at dets Bestemmelser, saavel vedrørende Omvalg som med Hensyn til Omlægningen af Folketingskredsene, var tænkt bragt til Anvendelse ved det Valg, der vilde være at foretage efter den Opløsning af Rigsdagen, som ifølge § 95 i Grundloven skal finde Sted inden ny Grundlovsbestemmelser kan træde i Kraft.

Efter at Regeringen i indeværende Rigsdagssamling har forelagt Rigsdagen Forslag til Forandringer i Grundloven, hvorved der, foruden de tidligere af Folketinget vedtagne Ændringer af Valgretsbetingelserne til Folketinget, tillige foreslaaes et nyt Grundlag for Valget af Landstingets Medlemmer, maa det, for det sidstnævnte Punkts Vedkommende, anses for paakrævet, at Valglovsforslaget nærmere udformer de Regler om Valgene m. v.; der i Henhold til Grundlovsforslaget vil være at fastsætte ved Valgloven.

I Overensstemmelse hermed har man i foranstaaende Forslag til Lov om Valgene til Rigsdagen i Afsnit I. (§§ 1—42) foretaget de Ændringer i det tidligere foreliggende Forslag, der vil være en Følge af Forandringerne i Grundlovens §§ 30, 31 og 33. Disse Forandringer kræver